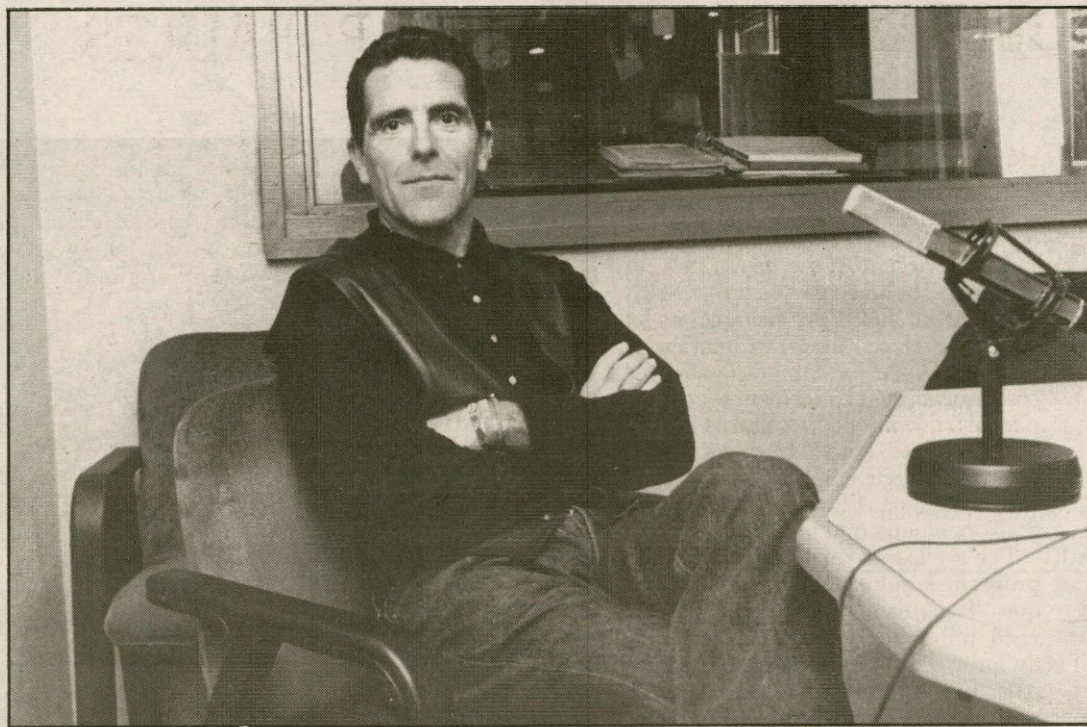

carles marqués ▶

'Babel'
Catalunya Ràdio

De dilluns a divendres, de deu a onze de la nit

Claudi Puchades, director
"No tinc un criteri elitista i informo al marge dels meus gustos"

Claudi Puchades

MIQUEL ANGLARILL

UN STROMBOLI QUE VOL CRÉIXER I ATREURE PÚBLIC

'Stromboli'
Canal 33

Els dijous, horari fluctuant entre les onze i les dotze de la nit

Vicent Sanchis, director
"Si algú em diu que Disney no feia cultura, riurem una estona"

22 LA BABEL ÍNTIMA DELS PRODUCTES CULTURALS

AVUI
23/04/94

Babel va néixer en paral·lel als Jocs Olímpics, per seguir la informació de l'Olimpíada Cultural. Segons Claudi Puchades, "va generar-se un programa amb característiques similars a d'altres que jo havia fet, com *New look*, que va durar quatre anys, a la mateixa franja horària, que pel que sembla és la que aquesta casa ha decidit dedicar a aquests temes de cultura".

No li sembla la més adequada, però tampoc no se'n queixa excessivament: "No és una franja ni molt bona ni molt dolenta. Tinc la sensació que no potencia gaire el producte; té la seva audiència fidel, però no ajuda perquè augmenti." "Es molt fàcil queixar-te del teu petit sector, però és ben cert que aquesta franja coincideix sovint amb els esports. *Babel* salta, i més que l'Epi, quan hi ha enfrontaments esportius", acaba bromejant.

Per a aquest llicenciat en història de l'art, que va arribar a la ràdio ja fa anys com a comentarista d'arts plàstiques, el programa té una preocupació per la cultura "en el sentit més ampli, que va des del dibuixet més senzill fins a l'obra ar-

quitectònica més excelsa, passant per tota manifestació que pugui entrar en aquesta definició, sovint difícil, del que és cultura. I, normalment, de productes, i no tant de reflexions, culturals".

En aquest sentit, parla de tota mena de productes, sense preocupar-se si li agraden personalment o no: "He perdut bastant aquell criteri elitista i tan-cat... Sé que he de tractar tot allò que passa en el país, al marge dels meus gustos. Les consideracions professionals hi han de pesar més."

L'equip és reduït —"els dels programes de cultura sempre ho són"— i està format per Montserrat Trepà, que fa les "agendes babelianes", i els responsables de les seccions fixes: Toni Moreno, que segueix els temes teatrals; Rafael Vallbona, els llibres —substituint el desaparegut Quim Soler—; Paco Vila, la música més jove, amb altres col·laboradors més esporàdics. La productora és Glòria Cabanyes, i Puchades és el realitzador, director, entrevistador, locutor, i també és el seu propi guionista: "Els guions són per a mi conseqüència d'un treball molt personal, una cosa

que d'una banda t'excita i de l'altra t'enneura. No puc entendre que, d'un llibre, per exemple, una persona en faci una lectura i me'n faci una síntesi, perquè després jo sóc qui ha d'establir aquesta comunicació tan íntima com es produeix a *Babel*, molt de tu a tu, amb l'autor del llibre."

Ara que, en definitiva, ell pensa que "les converses que tenim aquí, a *Babel*, no són més que un estímul possible, perquè la gent, finalment, resolgui el tema com ho ha de fer, és a dir, veient l'exposició, anant al cinema i llegint-se el llibre...".

Evidentment, creu que els mitjans haurien de parlar més de cultura, però que abans hi hauria d'haver un canvi de sensibilitats i de sistema educatiu: "Tal com estan les coses, sembla que parlar de cultura i de mitjans de comunicació és inútil. Partint de la base, de l'audiència que tenim, amb una visió realista de la jugada, gairebé fins i tot potser en parlem massa, potser la mateixa existència de *Babel* és un luxe... Des del començament s'hauria d'entrar en els temes de cultura d'una altra manera."

Els plantejaments inicials de *Stromboli* van ser atreure la major quantitat possible de públic, buscar temes més "populars", entre cometes, i fer un programa cultural que no fos per al petit món de la cultura. "Uns plantejaments molt renyits amb la franja horària i, fins i tot, amb el mateix Canal 33", segons Vicent Sanchis, que es queixa repetidament de l'horari i del fet que, en aquest canal, "si no fas futbol, et mira menys gent. Trobe a faltar un horari una miqueta menys salvatge i potser això ens faria treballar amb més il·lusió perquè et desgasta una mica".

Insisteix que busquen tot tipus de públic, i que els programes culturals han de ser atractius: "No poden ser programes en què surti un senyor barbut i comenci a dir coses. O són atractius o, tal com està la competència avui, no serveixen de gran cosa."

Per cultura, Sanchis entén moltes coses: "Gairebé tot. Hem fet un reportatge sobre com viuen els gitanos a Perpinyà, que per a mi era un programa magnífic de cultura. I hem fet Walt Disney, perquè si algú diu que Disney no feia cultura, riurem tots una estona... I volíem fer gastronomia, i còmics, és a dir tot allò que no tindria per què entrar tan clarament en un programa etiquetat com de cultura."

En el programa hi treballa molt poca gent, "comptant el que té un programa normal de TV3", especifica Sanchis: dos redactors, un col·laborador fix, el director, un productor —n'hi ha d'altres, però compartits amb altres programes—, un realitzador i dos ajudants de realització. "El ritme de treball és molt bèstia, perquè cada un dels redactors i jo mateix hem de fer uns dos reportatges al mes —diu Sanchis—. No es pot dir que si tinguérem diners ho faríem millor, però sí que intentariem arriscar-nos una miqueta més. Tot el que hem fet, ho hem fet amb imaginació, perquè la veritat és que tenim un pressupost escàs... Ja m'agrada que siga així. Sóc un admirador de Corman i del cine i la televisió barats, però una mica més de diners ens podria ajudar."

L'ODISSEA DE PARLAR DE LITERATURA A TELEVISIÓ

'L'Odissea'
TVE-1

Els diumenges, a tres quarts i mig de dotze del migdia.
Repeticions al llarg de la setmana

Lluís Quinquer i Montserrat Minobis, codirectors
"Amb la programació televisiva d'ara, cultura és una paraula tabú"

rat Minobis contesta: "Doncs amb els recursos que tenim, que no són extraordinaris, i amb molta imaginació i inventiva, que aporta en bona mesura la realitzadora, que sí que és extraordinària. I que, dissortadament, ara es jubila."

A part d'aquesta pèrdua professional, però, tenen una queixa més estructural: si l'espai no s'emeta un dia a la setmana en hores de màxima audiència, difícilment la gent s'asabenta que hi ha un espai de llibres, tot i que a les programacions ho posi.

La idea inicial era que sortís un mateix dia de la setmana, a la mateixa hora, i que després s'anés repetint al llarg de la setmana, però l'únic dia fix ha acabat sent el diumenge després de la missa, per TVE-1. I la resta de dies *L'Odissea* es pot trobar a les sis del matí o a les tres de la matinada.

Tot i que assegura que la televisió no té tanta migradesa econòmica com la ràdio, Montserrat Minobis posa algun exemple de la imaginació contra les circumstàncies de crisi: "Per fer el programa sobre el llibre *Les hores detingudes*, de Ramon Solsona, en altres ocasions

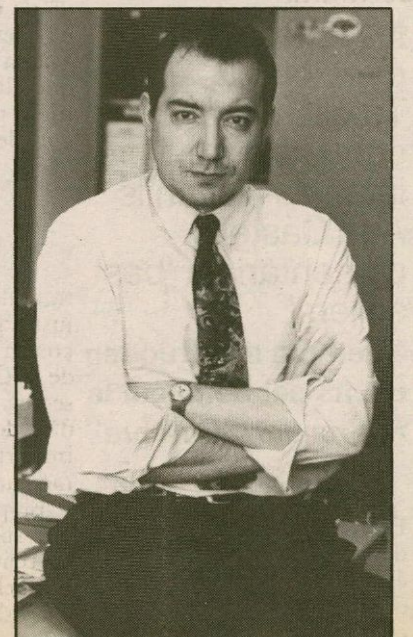

ROBERT RAMOS

hauríem anat, tot l'equip, inclòs Solsona, a Ostia, que és on passa l'acció del llibre. Però ara no, i —inventiva...— per canviar una mica el vam posar en una golondrina i vam fer una mica de conversa tots dos..."

Minobis opina que "en aquests moments de programació, parlar de cultura a televisió és una paraula tabú". També hi troba a faltar la dinàmica informativa de cada dia, sobre els temes culturals: "La ràdio té més present, en els informatius, aquest aspecte cultural, però a la televisió difícilment surt una notícia de cultura, a menys que vinguin els Thyssen a inaugurar el Museu de Pedralbes, per exemple. Compta més l'aspecte social que no el cultural de la notícia."

A dalt, Lluís Quinquer i Montserrat Minobis; a la dreta, Vicent Sanchis

JOSEP LOSADA